

Telewizja Polska - S.A.
Ośrodek Badania Opinii Publicznej
ul. Woronicza 17
00-999 Warszawa
tel. (48-22) 647 87 91, (48-22) 647 87 92; fax (48-22) 43 46 51

Opinie o płk Ryszardzie Kuklińskim

* Jedna trzecia Polaków jest za uniewinnieniem płk Kuklińskiego. Taka sama liczba badanych twierdzi, że nie powinno się go uniewinniać. Pozostali nie potrafili zająć w tej sprawie stanowiska.

* Co trzeci badany mówi, że Kukliński zdradził ojczyznę, a co czwarty, że pułkownik jest patriotą. Dwie piąte badanych (43%) nie potrafiło zająć własnego stanowiska w tej sprawie.

Warszawa, maj, 1995 roku

Jak wiadomo, płk Kukliński przekazywał stronie amerykańskiej tajne informacje wojskowe, m.in. dane o możliwych kierunkach uderzenia wojsk Układu Warszawskiego na państwa Europy Zachodniej oraz o terminie wprowadzenia stanu wojennego w 1981 roku. Ostatnio sprawa płk Kuklińskiego wróciła na pierwsze strony gazet, bowiem Sąd Najwyższy ma ponownie zająć się jego sprawą.

Uniewinnić, czy nie ?

OBOP w swoim sondażu zapytał się mieszkańców Polski co sądzą o sprawie płk.Kuklińskiego.¹

Pułkownik Ryszard Kukliński przekazywał do 1981 roku Stanom Zjednoczonym plany wojskowe Polski i Układu Warszawskiego, w tym plany wprowadzenia stanu wojennego i został za to skazany na karę śmierci. Niedawno do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego śledztwa. Czy, Pana(i) zdaniem płk Kukliński powinien zostać uniewinniony, czy nie?

- powinien zostać uniewinniony	30%
- nie powinno się go uniewinniać	31%
- trudno powiedzieć	39%

Jak widać, opinie Polaków w tej sprawie rozłożyły się prawie równo. Jedna trzecia Polaków jest za uniewinnieniem płk Kuklińskiego. Taka sama liczba badanych jest odmiennego zdania. Pozostali nie potrafią zająć w tej sprawie stanowiska.

Wiek i wykształcenie nie różnicuje odpowiedzi ankietowanych. Nieznacznie tylko różnicuje je płeć oraz miejsce zamieszkania: mężczyźni i mieszkańcy miast wykazują większe zdecydowanie ferując częściej jednoznacznie wyroki, zarówno skazujący jak i uniewinniający. Kobiety i mieszkańcy wsi przejawiają większe niezdecydowanie.

Najbardziej różnicują odpowiedzi sympatie polityczne. Jak pokazuje poniższa tabela, za uniewinnieniem Kuklińskiego są zwolennicy opozycji prawicowej, prezydenta, a w mniejszym stopniu opozycji liberalno-demokratycznej. Przeciwno takiej decyzji wypowiadają się zwolennicy rządzącej koalicji SLD-PSL i opozycji lewicowej.

¹ Próba losowa mieszkańców kraju powyżej 16 roku życia. Między 24 a 25 kwietnia zrealizowano 1105 wywiadów. Błąd statystyczny dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Tab.1 Sympatie polityczne a opinie o uniewinnieniu płk Kuklińskiego (dane w proc.)

Zwolennicy:	uniewinnić	nie uniewinniać	trudno powiedzieć	Ogółem
rządzącej koalicji SLD-PSL	25	47	28	100
prezydenta	49	20	31	100
opozycji lewicowej	33	48	19	100
opozycji liberalno-demokratycznej	36	33	31	100
opozycji prawicowej	50	28	22	100
trudno powiedzieć	25	22	53	100

Ocena działań płk Kuklińskiego

Kolejne pytanie dotyczyło moralnego wymiaru działań płk Kuklińskiego.

Toczy się dziś spór o ocenę działań pułkownika Kuklińskiego. Jedni mówią, że zdradził on ojczyznę, drudzy, że postąpił jak patriota. A jakie jest Pana(i) zdanie w tej sprawie ?

- zdradził ojczyznę	31%
- postąpił jak patriota	26%
- trudno powiedzieć	43%

Największy odsetek badanych nie potrafił (43%) zająć własnego stanowiska w tej sprawie, wybierając odpowiedź „trudno powiedzieć”. Co trzeci badany mówił, że Kukliński zdradził ojczyznę, a co czwarty twierdził, że pułkownik jest patriotą.

Wiek i wykształcenie nie różnicują odpowiedzi badanych. Kobiety i mieszkańcy wsi częściej pozostają niezdecydowani. Najsilniej różnicują odpowiedzi sympatie polityczne.

Tab2. Sympatie polityczne a ocena działań płk Kuklińskiego (dane w proc.)

Zwolennicy:	zdradził	patriota	trudno powiedzieć	Ogółem
koalicji SLD-PSL	48	20	32	100
prezydenta	22	43	35	100
opozycji lewicowej	48	23	29	100
opozycji liberalno-demokratycznej	33	33	35	100
opozycji prawicowej	24	45	31	100
trudno powiedzieć	24	20	56	100

Zwolennicy koalicji SLD-PSL i opozycji lewicowej popierają skierowany przeciw Kuklińskiemu zarzut zdrady ojczyzny. Odmiennego zdania są zwolennicy prezydenta i opozycji prawicowej uważając pułkownika za patriotę. Pośród zwolenników opozycji liberalno-demokratycznej opinie są podzielone.

W sumie dwa powyższe pytania dzielą ankietowanych na trzy grupy.

* Do pierwszej grupy zaliczono osoby twierdzące, że **należy go uniewinnić, bo postąpił jak patriota** (23%). Taki pogląd widzenia dominuje pośród zwolenników prezydenta i opozycji prawicowej, a także pośród części opozycji liberalno-demokratycznej.

* W drugiej grupie znajdują się osoby mówiące, że **Kuklińskiego nie należy uniewinniać, bo zdradził ojczyznę** (26%). Taki punkt widzenia dominuje pośród zwolenników koalicji rządzącej i opozycji lewicowej. W mniejszym stopniu takie spojrzenie podzielają zwolennicy opozycji liberalno-demokratycznej.

* W trzeciej grupie są osoby odpowiadające dwukrotnie **trudno powiedzieć** (34%).

Pozostałe, niespójne odpowiedzi stanowiły 1/6 ogółu.

Toczy się dziś spór o ocenę działania pułkownika
Kuklińskiego. Jedni mówią, że zdradził on ojczyznę,
drudzy, że postąpił jak patriota. A jakie jest Pana(i)
zdanie w tej sprawie ?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	zdradził ojczyznę	postąpił jak patriota	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM.....	31	25	43	1101
PŁEĆ				
mężczyźni.....	36	29	35	508
kobiety.....	28	22	50	593
WIEK				
do 19.....	30	29	41	80
20-29.....	34	23	44	158
30-39.....	37	22	41	208
40-49.....	36	24	40	208
50-59.....	28	26	46	166
60 i więcej.....	25	29	46	282
MIEJSCE ZAMIESZKANIA				
wieś.....	29	21	50	387
miasto do 100 tys.....	32	26	43	331
miasto pow.100 tys.....	34	29	37	377
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	26	24	50	348
zasadnicze zawodowe.....	33	25	42	255
średnie i pomaturalne.....	36	27	37	354
wyższe z niepełnym.....	32	25	43	144
SYMPATIE POLITYCZNE				
koalicji SLD-PSL.....	48	20	32	246
prezydenta.....	22	43	35	86
opozycji lewicowej.....	48	23	29	52
opozycji lib.-demokratycznej..	33	33	35	129
opozycji prawicowej.....	24	45	31	91
trudno powiedzieć.....	24	20	56	495

Pułkownik Ryszard Kukliński przekazywał do roku 1981
Stanom Zjednoczonym plany wojskowe Polski i Układu
Warszawskiego (w tym plany wprowadzenia stanu wojennego)
i został za to skazany na karę śmierci. Niedawno do Sądu
Najwyższego wpłynął wniosek o uchylenie tego wyroku
i przekazanie sprawy do ponownego śledztwa. Czy, Pana(i)
zdaniem, płk Kukliński powinien zostać uniewinniony, czy nie ?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	powinien zostać uniewinniony	nie powinno się go uniewinniać	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM.....	30	31	39	1102
PŁEĆ				
mężczyźni.....	33	35	32	508
kobiety.....	28	27	45	594
WIEK				
do 19.....	31	25	44	80
20-29.....	28	32	40	159
30-39.....	30	36	35	208
40-49.....	32	35	33	208
50-59.....	30	31	39	166
60 i więcej.....	31	24	45	282
MIEJSCE ZAMIESZKANIA				
wieś.....	25	30	46	387
miasto do 99999.....	33	30	37	331
miasto 100 tys i więcej.....	33	33	34	378
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	28	26	46	348
zasadnicze zawodowe.....	31	32	37	255
średnie i pomaturalne.....	34	34	32	355
wyższe z niepełnym.....	26	31	42	144
ZWOLENNICY				
koalicji SLD-PSL.....	25	47	28	246
prezydenta.....	49	20	31	87
opozycji lewicowej.....	33	48	19	52
opozycji lib.-demokratycznej..	36	33	31	129
opozycji prawicowej.....	49	29	22	91
trudno powiedzieć.....	24	23	53	495